

Tündér, mese

Az osztály – már akinek a szülei ki tudták fizetni a költségeket, pedig az még egy egészen más világ volt – egy másik, szintén újvidéki iskola tanulóival együtt egyhetes tavaszi „kirándulást” tett a Fruška gorán felépített-üzemeltetett pionírtáborban. A gyereket tulajdonképpen az egész program tökéletesen hidegen hagyta, egyedül azt nem értette, miért haragudott a tanító néni, amikor egy öreg partizán előadása alatt észrevétlenül meglépett, és pitypangot szedett a közelben. (A gyerek egyedül erről a növényről tudta, hogy nem is szúr, nem is csíp, azért döntött a pitypang mellett, az öreg pedig szimplán unalmas volt, időnként elveszítette beszédje fonalát, a szenilitástól-e, vagy a borvirágos orrán tetten érhető alkoholizmusa miatt, ezen nem gondolkodott, de azt érezte, az öreg poénkodni próbál a gyerekek előtt, ám valahogy görcsös volt az egész, és a gyerek tudta, érezte, hogy a bácsi minden, csak nem boldog. Akkor még nem is sejtette, milyen lehet az öregnek a műfogsor-pucolástól a szívritmus-szabályozón és a visszeres lábain át a kényszerdiétáig, nem beszélve a rég megunt asszonyról, aki lenézi, egy partizán el sem válhat, az unokái pedig csak azért járnak hozzá, hogy legomboljanak a nyugdíjából egy tekintélyes összeget, hülyeségekre, pontosabban olyasmikre, az öreg nem is érti, minek és mire, csak azt látja, hogy a pénze kell nekik, nem ő, meg sem hallgatják, és sosem kérdezik meg, hogy van, mit álmodott az éjjel, vagy bármit. Az öreg, mikor már csak a lompos asszony ordított a hülye operáit, vagy zongorázott, amit ő tiszta szívből utált, de hát a felesége úrilány volt annak idején, hiába, de végül éppolyan lompos lett, mint a többi öregasszony, ennek ellenére még mosogatni sem akart, persze volt pénz cselédre, pénz az volt, azért kellett neki, most már tudta, meg az egykori pozíciójáért. Az öreg ilyenkor csak bámult maga elé. A világ is más lett, és már nem értett semmit, csak azt, hogy fölösleges. Ivott, ezért már csak hébe-hóba léptették föl, akkor is csak egészen kis gyerekek előtt, ilyenkor nem tudta, szégyenkez-

zen-e, vagy legyen-e hálás, aztán megint csak ült a nagy, kihalt házban. A gyerekek, miután már nem függtek tőle, feléje sem néztek. A pofájába mondták, nem kíváncsiak a lövészárkaira, különben is ő csak egy primitív, iskolázatlan pálinkás butykos, semmi más. Az unokáit meg már kiismerte. A felesége a vége felé már nem hallgatott zenét, nem is zongorázott, de igyekezett a ház minél távolabbi zugába húzódni tőle, talán pasziánszozott, vagy külföldi, drága képes folyóiratokat lapozgatott. Az asszony több nyelven beszélt, ami fiatalon imponált neki, akárcsak a műveltsége, de ma már irritálta, mert már tudta, csak számításból ment hozzá, mivel a háború után mindenüket elvették; a valamikori lány összeszorította a fogát, mert folytatni akarta a megszokott életmódját. Meg is kapta tőle, azt meg, mégis vénségére ugyanúgy elhagyta magát, mint az a sok egykori lány, akiket az öreg valamikor szeretett, csak épp ugyanabból az alapanyagból gyúratottak, amiből ő. Az öreg, mikor épp nem volt részeg, csak maga elé bámult, és olyan hangon szólalt meg, amiről tudta: szűkülés. A gyerek mindezt nem tudhatta, de érezte, hogy a bácsiban valami rég darabokra tört. Hogy pontosan mi, azt nem tudta, de menekülni akart. Ezért szökött el pitypangot szedni. Ilyen közel még soha nem volt az ún. természethez. Ez sokkal, sokkal érdekesebb volt...) Miután a tanítónő leteremtette, noha az összes többi foglalkozást is unta, a helyén maradt, és azt csinálta, amit a többiek. Míg aztán...

*

A tanítónő elvezette az osztályt a nem is olyan közeli, szépen gondozott környékű forráshoz, amelynek sziklahátterére – úgy félméternyire a csordogáló víz csöve fölé – egy nagy vörös csillagot pingáltak.

A tanítónő (a gyerek szemében magas termete, lapáttenyerei, erős, patogó hangja miatt félelmetes óriás volt) még a szokásosnál is jobban kihúzta magát, és a tanulói felé fordult.

– Látjátok? Ezt a forrást használták a partizánok, amikor a harcokban elcsigázva megszomjaztak. Ezenkívül ez a fa itt – a tanítónő, hogy csillogtassa tudását, büszkén rámutatott egy óriási fára – legalább ötszáz éves, már Kraljević Marko idejében is itt volt.

A gyerekek meglódukt a fantáziája. Ötszáz év... és ő mindössze kilencéves, a tanítónő pedig meghatározhatatlan korú, de akkor sem túl öreg. Baszatlan tyúk, mondta egyszer B. Józsi, az osztály legrosszabb tanulója, arra célozva, hogy a tanítónő vénkisasszony, de a gyerek tudta, hogy ez nem igaz. A tanítónő a maga módján szép volt, biztos volt valakije, ezt is beszéltek az osztályban, persze sutyorogva, kacsingatva és kimondottan rosszmájúan. Azt sem értette, mi köze lehet Kraljević Markónak ehhez

a fához, a gyerek ugyanis könyvmoly volt, tudta, hogy az illető sohasem járhatott a Vajdaságban, de bölcsen hallgatott, a szülei már rég beléverték, hogy fogja be a száját, ha ilyesmit hall, amióta világ a világ, mindig a győzteseknek van igazuk, elég nagy számár már, muszáj ezt belátania, és még sok minden mást is, amikről jobb, ha nem is tud, úgy sem értheti, semmit sem érthet, nem is nagyon kell, és egyáltalán szálljon már le róluk az örökös kérdezősködésével, nagyon el vannak foglalva, sokat dolgoznak, fáradtak, miatta hajtanak, hálátlan, és a tanítónőt is értse meg, a program szerint kell tanítania.

A gyerek előtt ez meglehetősen homályos volt, mint ahogy az is, miért ünneplik otthon a karácsonyt és a húsvétot, ha nincs Isten, mire az anyja, aki akkoriban még elegáns, nagy karimájú kalapokat hordott és formás lábain büszkén kopogott végig a városon az elmaradhatatlan túsarkú cipőiben, és akire a gyerek úgy tekintett, mint egy gyönyörűséges, lopva állandóan szenvedő, boldogtalan királynőre, amiért biztos ő a felelős, szóval az anyja azt mondta erre, hogy a kommunizmusban mindenki egyenlő, ami nagyon szép eszme, de a Jézuska is jó, csak hallgasson, kirúgják a munkahelyéről, ha tudomást szerez a főnöke a titkos otthoni ünneplésekről, azért. A gyerek ezt még kevésbé értette, de hallgatott.

A tanítónő érdes hangja szakította félbe a gondolatait.

– Azért mondtam, hogy hozzatok magatokkal üres üveget, hogy megköstölhassátok és egész nap iszogassátok a vizét.

Mindenki (a gyerek is) engedelmesen megtöltötte a maga üres coca-colás üvegét, és már indultak is vissza, hisz ez volt az egyetlen út egyenesen a pionírtábor felé, nem is téveszthették el. A tanítónő is indulni akart, csak a gyerek álldogált tovább a kút mellett.

A pedagógus fölėje tornyosult, mint egy nagy, kőkemény húsból összepréselt hegy, és rászólt.

– Te mire vársz?

A gyerek, kezében a forrásvízzel telt coca-colás üveggel, lesütötte a szemét.

– A Tündérre.

A tanítónő tudta, problémás a gyerek, ha nem is úgy, mint B. Józsi, aki nyíltan szemtelenkedett vele, D. Bandi, aki időnként még harmadikban is összecsinálta magát, H. Anikó, aki egyfolytában, betegesen hazudozott, amit még a gyerekek is észrevettek, csak ő maga nem volt tudatában, vagy K. Mari, akit csak azért nem irányított át a speciális iskolába, mert mindig volt rajta munkaköpeny, soha nem szólt, ha nem kérdezték, és egyetlen óráról sem hiányzott a három év alatt, még igazoltan sem, de akkor is tudta, ez a gyerek más, még sok baj lesz vele. Lepra ez a szakma, gondolta a tanerő, és hegyesen rákérdezett a gyerekekre:

– Milyen tündérre?

– Minden forráshoz tartozik egy tündér. Őt várom.

A tanítónő, aki már kezdett fájni, ha másról lett volna szó, simán viszaráncigálta volna fülénél fogva a többiek közé, de kitűnő tanuló a gyerekek, az anyja pedig párttitkár, így erőt vett magán, és megpróbált kedves lenni, elvégre a gyerek csakugyan nem tehet róla, szegény szerencsétlen...

– Kisfiam, tündérek csak a mesékben vannak.

A gyerek határozottan a nő szemébe nézett.

– Ez nem igaz.

A pedagógus, aki ilyenkor már normális körülmények között más gyereket fölpofozott volna a nyegle válaszáért, hogy mer ez a taknyos így beszélni vele, mit képzel magáról, ezenkívül senki más nem volt a közelben, a többi gyerek már rég távolabb bóklászott, de elmondaná otthon, tudta, hogy elmondaná, és akkor mehetne vissza abba az isten háta mögötti faluba, ahol eddig tanított, ahol még felső tagozat sincs, így számításba jöhető férfiak sincsenek, legfeljebb a helyi állatorvos vagy a patikus, akik már rég foglaltak... Mindez végigfutott a tanítónő agyában, így vett egy mély lélegzetet, és nyugalmat erőltetett magára (mindig büszke volt az önuralmára).

– Ezt honnan veszed?

– Olvastam.

A pedagógus keresztbe fonta karjait. Tudta, lovon van már.

– Folytasd.

A gyerek belelendült. Végre valakinek elmondhatja. A felnőttek elhárítják, a társai kiröhögik. Egyre csak ömlött belőle a szó.

– A kereszténység előtti Európában, de máshol is, mielőtt megjelentek a monoteista egyházak, az eldugott vidékeken, ha némileg módosult formában is, még sokáig fennmaradt a tündérekbe, manókba, lidércekbe és más természeti lényekbe vetett hit. Ott, ahol nem volt boszorkányüldözés, vagy az istentelenek elleni harc, máig fellelhetőek ennek nyomai. Nem véletlen, hogy Mózesnek a Sixtus-kápolnában szarvai vannak, mint ahogy Nagy Sándort is kosszarvakkal ábrázolták a pénzérméken. Ez nem más, mint a Szarvas Istenség, akinek párja a Nagy Anya, akinek nyomai kimutathatók a Szűzanya-kultuszban, mint ahogy Jézust is sokan összefüggésbe hozzák a vegetáció istenével, vagy az iszlám előtti szíriai Attisz- és Adonisz-kultusszal. Valamikor az emberek azt hitték, a fákból, egyes növényekben, a forrásokban, a folyókban, tavakban tündérek és mindenféle lények élnek, ami szerintem igaz, mindezt kombinálva a politeizmussal.

A tanítónő összeszűkülte szemmel nézte.

– Mivel?

– Politeizmussal, vagyis többistenhittel. Ezek a mai szentek.

A tanítónő továbbra is toronyként magasodott a gyerek fölé.

– Ezeket hol olvastad?

– Komparatív mitológiával foglalkozó könyvekben. Komparatív – ugye tudja – annyi, mint összehasonlító.

A tanerő erre kitört. Nem merte megütni a gyereket, ezért ráncigálni kezdte, és paprikavörösen, egészen a gyerek arcába hajolva, teli torokból üvöltötte.

– Utálok a koravén okostojásokat! Tündérek nincsenek, se istenek, érted, te kis hülye? Ez partizánforrás, de csak víz! Érted? Víz és semmi más! – Aztán látva a gyerek rémületét, diadalmasan hozzátette. – Holnap különben is látogatóba jönnek a szülők. A tieid is. Majd beszélek velük, biztos lehetsz benne. – Csillogó szemmel még jobban kihúzta magát. Lelki szemeivel már látta, amint a nagykalapos párttitkárnő sírva könyörög neki. – Csak nehogy még nekik is bajuk legyen a dologból!

A gyerek szemei előtt fekete pontok kezdtek ugrálni, zúgott a feje, bőre pedig szürke lett, akár egy vízhulláé. A tanítónő megijedt. Tudta, mi fog következni. A gyerek már kétszer elájult az iskolai ünnepegeken, egyszer épp akkor, amikor a norvég testvériskola küldöttségének adtak műsort. Gyorsan elkapta a gyereket, aki már imbolygott, és az üvegből rálocsolta az arcára, már szégyellte magát, szegény, nem tehet róla, hogy a könyvekbe menekül, és összetéveszti a valósággal, betegesen érzékeny, ezt az egész iskola tudja, már sajnálta a vézna gyereket, önmagára pedig nagyon haragudott, elvégre pedagógus, azért választotta ezt a pályát, mert szereti a gyerekeket, ez nem is ő volt az előbb, maga sem érti, jobb nem belegondolni, hogy akkor ki volt az? Még mindig a gyereket szorongatta, és most már kedves volt, mindenképpen az akart lenni, muszáj volt annak lennie, hiszen ő jó, és alapjában véve ez a gyerek se rossz, csak más. A gyerek felé nyújtotta az üveget, az alján még lötyögött egy kevés víz.

– Igyál. Ilyen víz úgysem folyik a csapból. Gyógyhatású.

A gyerek azonban még mindig hullasápadt volt, és mivel ráadásul anorexiás is, a tanítónőnek hirtelen átfutott az agyán, akár össze is ropanthatná a lapáttenyereivel, amelyeket legjobban gyűlölt magán, ez mindig elárulta, hogy az, ami: gyorstalpaló tanítóképzőt végzett parasztlány, hiába öltözött úgy, mint ahogy a tévében látta. Arra még nem gondolt, hogy majd miután nyugdíjazzák – sose ment férjhez, hiába jött a városba – a lakásában kuksolva csak a sorozatfilmeket nézi majd egyfolytában, úgy is találnak majd rá holtan, a tévé előtt, miután a szomszédoknak gyanússá válnak a postaládájában felhalmozódó számlák, újságok, és eszközbe jut, hogy már régen nem látták, ahogy árnyszerűen elsuhan mellettük.

Bevásárolni? Kocsmába? Étterembe? Mert hogy férfihöz vagy barátnőhöz nem, azt biztosan tudták, szinte az arcára kövesedett a magány. A tanítónő ekkor ezt még nem tudhatta, csak azt érezte, hogy túllőtt a célon, ez nem lehet ő, ő nem ilyen. Ismét mosolygott.

– Ha akarod, akár mindennap eljöhetsz ide, a forráshoz, amíg a táborban vagyunk. Másnak nem engedném meg. A szüleidnek sem szólok. Töllem hihetsz a tündérekben, vagy akármiben, de a többi gyereknek egy szót sem róluk. Rendben? – És olyasmit csinált, amit egy kilencéves gyerekkel még soha: lekezelt vele.

A gyerek lesütötte a szemét, és halkán válaszolt.

– Rendben.

*

A gyerek mindennap elment a forráshoz. A többieknek azt mondta, ízlik neki a víz, ami melleleg valóban igaz volt. Az sem zavarta, hogy elég hosszan kellett oda-vissza gyalogolni érte.

A szülők már másnap megérkeztek. A tanítónő szokásos, ünnepélyes beszéde után (a pedagógus valóban egy szót sem szólt az esetről) a gyerek félrevonta őket, és a diákbarakk számára fenntartott rekeszéből diadalittasan előhúzta az előre bekészített üveget, és feljűk nyújtotta.

– Kóstoljátok meg. A világ legjobb vize.

A szülők gyanakodva néztek a kólásüvegben lötyögő, kétes tisztaságú folyadékot, és noha viszolyogtak üvegből inni, mindketten meghúzták.

A gyerek ragyogott.

– Ugye fantasztikus?

Az anya, akinek rúzsoltja ott maradt az üveg száján, zavartan elmosolyodott.

– Hát persze.

A gyerek bizalmasabbra fogta.

– Tündérvíz.

A szülők egymásra néztek, aztán az apa olyan tanácstalan tekintettel, melyet még a gyerek sosem látott a porcelánkéek szemekben, halkán kibökte.

– Az biztos.

*

Harminc-egynéhány évvel később az egykori gyerek, ma már férfi, de ő magában inkább fiúnak nevezte önmagát, hiába látta naponta saját szőrös mellkasát, combját, tésztaszterű arcát, az állán a borosta közt itt-ott ősz

szálakkal, egyszerűen képtelen volt férfiként, vagy felnőttként tekinteni önmagára, gyerek pedig már rég nem volt, nem is akart lenni, most már tökéletesen tudta, számtalanszor visszaéltek a naivitásával, a tapasztalatlanságával, valamint, ahogy egy tizenöt évvel idősebb szerb barátnője fogalmazott, akivel egy időben színházba, koncertekre járt, „a magyaroktól teljesen szokatlan, szinte botrányos nyíltságával”, így magában továbbra is fiúnak nevezte magát; szóval a fiú, akinek semmi sem sikerült, beült a gondosan kiválasztott taxiba; biztos forrásból hallotta, ez az egyetlen taxivállalat Újvidéken, ahol senki sem ülhet részegen a volánhoz, és egyikük sem heroinfüggő, ami ebben a szakmában egyáltalán nem ritka, persze azt is tudta, a sofőröknek legalább a fele mellékkeresetként besúgó, de ezek nem tesznek fel fölösleges kérdéseket, noha már rég nem voltak titkai, az emberek leírták, még egy szupermarketbe sem ment be szívesen, busszal is csak akkor utazott, ha muszáj volt, már úgy általában viszolygott az emberektől, és örömmel konstatálta, hogy a szomszédjai is, ha csak lehet, nem veszik észre, nagyon nehezeére esett volna visszaköszönni. Eszébe jutott a bátyja, aki még húszévesen is katonázott, persze csak titokban, bezárkózva, mert maga előtt is szégyellte, és most már tudta, a bátyja legszívesebben ma is katonázna, de nem lehet, családjá van, hajnali fél négykor kel és este hatra ér haza, kilenckor pedig már le kell feküdnie, mert másnap korán kell kelni, és boldog, hogy legalább a hétvégéje szabad, ugyanakkor mindennap azzal a tudattal megy be az irodába, hogy minden indok nélkül kirúghatják, és évek óta a kölcsönökből felépített házának csak a kamatjait tudja törleszteni. A fiú, aki még negyven fölött sem tudta, mit akar, de abban biztos volt, hogy ezt nem akarja.

Szóval beült a járműbe, és az egykori pionírtábor címét mondta be a sofőrnek. A jármű vezetőjének egy arcizma sem rándult, noha nem érthette, mi a jó nyavalyát akarhat ott az isten háta mögött, ahol az a létesítmény már rég bezárt. Az út folyamán végig hallgattak, pedig a fiú különben nagyon beszédes lett, le se lehetett lőni, de most erőt vett magán. Miután odaértek, a kanyargós hegyi ösvényen, ami az egész síkság egyetlen hegyvonulatához, a Fruška gorához tartozott – a fiú ma már tudta, nem is olyan régen még Tarcál-hegységnek hívták, és biztos volt benne, ha sokat bányászatna a különféle levéltárakban, megtalálná a német és a török nevét is, viszont a kelta, avar, bolgár, gepida, szarmata, hun és a jó ég tudja, milyen elnevezéseket már soha – de akkor is a szobájában mindennap ráláthatott a hegységre, szerette, ha nem is volt túl magas, de akkor is hegy, ezenkívül csak a román határ mellett megbújó kisvárosnál, ahonnan a szülei származtak, van egy hasonló hegy, a Kárpátok nyúlványa, különben csak síkság és síkság, semmi más. Soha nem értette, apja mért

tartotta gyönyörűnek azt, hogy „Látod, mindenütt sík, ameddig a szem ellát”, neki talán ez volt a haza, a fiúnak ebből már nem jutott, tőle felnőttkorára már minden lehető hazát elvettek, csak az internet, a könyvek, a zene- és filmkonzervek, valamint a fantáziája és az anyanyelve maradt, amihez még ragaszkodott, de az abszolút idegenségérzete, amit ő azzal enyhített magában, hogy „mindenhol-turista”, akkor is a bőre alá égett. A sofőr zökkentette ki a gondolataiból.

– Ez volna az, nem?

A fiú úgy emlékezett, egyetlen aszfaltozott út vezet a forrásig, azt mondta, vigye el oda. A sofőr először elhárította. Errefelé nincs forrás, de a fiú tudta, hogy van, kötötte az ebet a karóhoz, hogy menjenek az aszfaltút végéig. Tudta, előre felkészült rá. Nehogy a sofőr azt higgye, narkóssal van dolga, gondosan megborotválkozott, öltönyt vett fel és lakkcipőt, a haját, hogy ne tűnjön gondozatlannak, mivel már kopaszodni kezdett és egyenetlenül nőtt, a szokásos egy milliméter helyett ezúttal három milliméteresre nyíratta, nehogy a taxis azt higgye, bőrféjű.

Valóban megtalálták a helyet. A fiú kiszállt, és óvatosan, hiszen számára szent helynek számított, megközelítette. Teljesen el volt hanyagolva, még a vörös csillag is csak nyomaiban maradt meg a sziklán, és főleg nem folyt belőle víz.

A sofőr leengedte az ablakot, pedig csípős volt a levegő.

– Mondtam, hogy nincs itt semmi. Ha volt is, már rég kiszáradt.

A fiú, aki egy halom holt nyelvű ima, ráolvasás fonetikus átíratú szövegét bevágta erre az alkalomra (a neten mindenféle ráakad az ember), egy darabig úgy állt ott, mintha hibernálták volna. Aztán visszatért a járműhöz.

– Ugye, van magánál ásványvíz? Tudom, hogy minden taxisnál van.

A sofőről ekkor hirtelen lehullott eddig viselt kő-álarca.

– Na ide figyelj, te... Nem tudom, ki vagy, de velem nem fogsz szemétkedni, mit képzelsz...

A fiú villámgyorsan a kezébe nyomott egy százeuróst, és a lehető legilletelmesebben reagált.

– Nagyon szépen kérem.

A sofőr, noha továbbra is úgy bámult rá, mint egy úrlényre, elhallgatott, és szó nélkül átnyújtott egy ásványvizes flakont.

A fiú érezte, jobb lesz, ha továbbra is kitart a bonton játékszabályai mellett.

– Nagyon szépen köszönöm. Nagyon lekötelezett.

A flakon tartalmát beleöntötte a már berozsdásodott csőbe. A víz visszafolyt, a forrás nem reagált. A fiú már tudta, hiába vágta be azt a sok

különféle fohászt, a tündérek ősbibek az embereknél, ilyen olcsón nem lehet a közelükbe férkőzni, soha, soha. A sofőr közben csak pislogott az üveg mögött. A fiú nem értette. Aztán, ahogy visszaindult a kocsihoz, az ablaküvegben megpillantotta önmagát: teljesen megöszült. Kinyitotta a kocsiját, és a volán melletti emberhez fordult, aki időközben az addig díszként függő kabalakeresztet markolászta.

– Kérem, hagyjon most magamra. Visszamehet a városba.

A taxis valahogy rendezte az arcvonásait, szinte fuvolahangon szólt ehhez a ki tudja kihez, akit jobb lett volna, ha be sem enged a kocsijába.

– Biztos benne? Ha akarja, akár a kórházba is elfuvarozom. Higgye el, szívesen megteszem, ott jó lesz, nagyon, nagyon jó. Sokat fizetett. Ráadásul erre egy teremtett lélek sincs, autóbuszok sem járnak, és később csak még hidegebb lesz itt a hegyen. Meg különben is, amióta a tábornok bezárták, az erdő mellett furcsák szoktak lenni az éjszakák, mindenféleképpen beszélnek az emberek.

A fiú, aki pontosan tudta, mit ért a férfi „kórház” alatt, megpróbált mosolyogni.

– Biztos. Nincs semmi baj. Egy gyerekkori emlékem fűződik ehhez a forráshoz, szeretnék még egy darabig maradni. Van mobilom, ha fázom, majd hívok egy másik járművet.

A sofőr valahogy úgy nézett rá, mint egykor az apja, amikor a tündérvíz emlegette. Egy rövid ideig hallgatott, aztán azt mondta, ahogy akarja, és elporzott, sokkal gyorsabban, mint ahogy a taxisok általában szoktak, ráadásul egy ilyen kihalt helyen, ahol egyetlenegy jármű sincs...

A fiú ahhoz is fáradt volt, hogy vállat vonjon. Hosszan üldögélt a valamikori forrás előtt. Megfordult a fejében, hogy hív egy másik taxit, a Bányatóig viteti magát, ahol majd szimplán belegázol a vízbe, úgysem tud úszni, de megborzongott a jeges víz gondolatától. Számára nemhogy a Duna, de még az Adria vize is hideg volt, nem beszélve arról, hogy untig eleget olvasott a népi hiedelemvilág transzcendens elemeiről (valójában ez volt a néprajz egyetlen ágazata, amely érdekelte), hogy ne vesse el annak az eshetőségét, miszerint a vízbefűltak nem szűnnek meg létezni, hanem gonosz lényekké transzformálódnak, amivé valóban nem kívánt változni.

Sok minden eszébe jutott akkor, Ajtmatov Fehér hajója, Bartók Cantata profanája, amit csak azért tudott megszeretni, mert bőséges mellékletet adtak ahhoz a rég elkallódott hanglemezhez, beleértve a teljes magyar nyelvű szöveget is, aztán arra gondolt, beleveti magát az erdőbe, de tudta, a fel nem robbant bombák, állítólagos taposóaknak mellett tömve van farkas- és rókaapdák, veszett kóbor kutyákkal, böglyökkel, Lyme-kórt terjesztő kullancsokkal, arcba csapódó szúrós indákkal és még ki tudja,

mivel. Aztán beúszott a tudatába Sztravinszkij egyik régi bakelitlemeze, amelyet nagyon szeretett, habár a címére már nem emlékezett pontosan, de a mitikus mesére, ami a zeneszerzőt megihlette, és amelyről ő a lemezborító hátlapján olvasott, valamint arra, hogy a párizsi premieren, ahol a Gyagilev-balet képviselte a látható humán faktort, a közönség összeverekedett. A mű fabulájára gondolt, elővett egy zsiletpengét, és jó mélyen belevágott az ütőereibe, miközben olyat tett, amit már legalább tizenöt éve nem – sírt.

A könnyecseppeket elnyelte a hajdani forrás rozsdás rácsozata. A fiú maga elé bámult. Egyre jobban fázott. A közeli erdő, most már bizonyos volt benne, rengeteg titkot rejt, ősi, különös lényekkel, a Bányatóban lehet, hogy flamingóvá vált volna, miért is nem ment oda, az erdő azonban, a zsigereiben érezte, mozog, nő, közeledik feléje. Már rázkódott a hidegtől, vacogtak a fogai, úgy érezte, mindjárt elájul, mint régen, de ezúttal a szokásos fekete pontok helyett apró, világító szentjánosbogarak köröztek a látómezejében, gömbvillámok vakítottak-dübörögtek a tudatában, a síkok elmozdultak, mindegy, gondolta. Váratlanul szokatlan koppanások ütötték meg a fülét. A vasrácsra meredt, amelyekre szeméből már nem könnyecseppek, hanem briliánsok hullottak. A rozsdás csapból hirtelen, bugyborékolva, vörösen előtört a víz, már nem is folyt, hanem ömlött, valósággal dőlt a sziklából, szivárványszínűvé válva. A fiú szinte félálomban alátartotta vékony csuklóit. A víz, noha sejtette, milyenek a hegyi források, olyan meleg volt, mintha az Égei-tenger zúdult volna rá, és furcsa gondolatcsomagokat közvetített, már tudta, hogy Patmosztól, Szantorinitól, a minoszi bikakultusztól, Glastonburin, az óegyiptomi mumifikált macskatetemeken, Goethén, Shakespeare-en, Leonardón, a Tollaskigyó-isten-ségen, a pörgő derviseken, a kabbalán, a mitikus kínai Sárga Császáron, Zimbabwe ősi romjain, a Kalevalán, a Nibelungokon, Einsteinon, a Tibeti, az Egyiptomi, a Mezopotámiai Halottaskönyveken, az egész huszadik századon, vagy akár a web-arton át egészen a sokáig titkos, mágikus jellegű sakkjátékig, minden mindennel összefügg. A forrásvíz egyre áttetszőbbé vált, és csak zubogott, zubogott. A csuromvizes fiú valami furcsa nyomást érzett a lapockái körül, azt hitte, rossz tartása miatt, de a zakójából ekkor szitakötőszárnyak bújtak elő, és sebek, hegek ekkor már nem voltak rajta se kívül, se belül. Óvatosan megtapogatta az új, furcsa kinövéseket a fején, és tudta, olyanok, mint az őzbekoké, noha soha nem látott őzbekot, még képen sem.

Hirtelen egy motorkerékpáros lány tűnt elő a semmiből. Zselével hátalapultott sötétszőke haj, fekete smink, elegáns szürke nadrág, ujjatlan férfialsóval és türkiz színű szegecselts bakancssal kombinálva (a Fashion

Tévéen lehet ilyen kreációkat látni). Nagyon hasonlított ahhoz a nyolcvanas évekbeli popsztárhoz, akit a fiú annak idején sokat hallgatott, de – ha a szerelést leszámítjuk – a vonásai sokkal lágyabbak, teste törékenyebb volt.

A lány megállt mellette, és odavetette.

– Mire vársz?

A fiú zavarban volt. Nem értette, honnan jöhetett, hiszen az út a forrásnál véget ér.

– Tessék?

A lány elmosolyodott. A fiú tudta, érezte, hogy őszintén.

– Igen, én vagyok az, akit kerestél. A Forrás Tündére. Tudtam, hogy egyszer visszajössz. A számtalan, gyorsan cserélődő, agymosott gyerek közül te voltál az egyetlen, akiről éreztem, közénk tartozol. Mindennap vártalak.

– Harminchárom évig?

– Nálunk másképp mérik az időt, a Jóról és a Rosszról alkotott fogalmaink is különböznek némileg. Amióta az emberek nem hisznek bennünk, megcsappant az erőnk. Pedig nagyon sokan vagyunk, ott is, ahol az emberek nem is sejtik. Na szállj már föl, mindent megmutatok.

A fiú a Tündér ujjatlan trikós, törékeny vállára pillantott.

– Nem fázol?

– Most már te sem fogsz fájni. Soha.

A levegőben száguldottak a lány Hondáján. Nem is tudta, mikor érezte magát így, a légtömegek közt suhanva. Valóban nem fázott, nem is félt magasan a fák szúrós, csupasz gallyai fölött. A piszkosszürke felhők gyors vonulása olyan volt, mint egy artvideó. A fiú átölelte a Tündért. Olyan illata volt, mint egy véletlenül megismert lánynak még hetedikben, akit egyszer hazakísért és megcsókolt. Hogy parfümöt használt-e, vagy a bőrének volt-e ilyen illata, ki tudja? Annak az egykor gyönyörű lánynak. (Húsz évvel később alig ismerte meg, annyira le volt robbanva, a fiú csak annyit tudott róla, hajléktalan, és a lány egyik régi, valamikori kebelbarátnője megvetően mondta: házasságon kívüli gyereke van, talán még ő sem tudja, kitől, mindenesetre a szoknyája és a körmei valóban piszkosak voltak. Épp csak köszöntek egymásnak, és a fiú egyik barátja, akivel együtt várták a buszt, és aki rap-sapkát viselt, mert csomókban hullott a haja, mellkasából a kitüremplő bozont már rohamosan őszült, ezért mindig nyakig begombolt ingben járt, még a legnagyobb hőségben is, a fogai is hullottak a citosztatikumoktól, mivel leukémiás volt, szóval ez a barát még az egykori lány hallótávolságán belül hangosan megjegyezte: Bűdös kurva, ez bárkit bárhol aprópénzért leszop. A néhai lány megrázkódott egy pillanatra, de nem fordult hátra, csak megszaporoázta lépteit, mégis, az volt

a legszörnyűbb az egészben, hogy valóban a nő így romjaiban, valóban azt a benyomást keltette, mint aki tényleg, tényleg... Mellesleg a rap-sapkás barát két év múlva már halott volt, immár csont-bőr kupaccá aszalódva, zárt koporsóban temették el, az anyja nem engedte, hogy lássák. A legvégén, mikor már nemhogy rap-sapkára, de semmire sem volt már szüksége, egyre csak azt kiabálta, temessék a kutyája mellé, az volt az egyetlen, aki valaha is szerette, ha van túlvilág, amiben nem hisz, de ha mégis, csak vele akar találkozni, senki mással, még véletlenül sem. Ami a lányt illeti, később olyasmit pusmogtak, hogy HIV-pozitív, igaz volt-e vagy sem, a fiú sosem tudta meg.) Ám ez az illat valóban ugyanaz volt, mint akkor régen, és a fiú a zselézett szőkeség fülébe suttozta:

– Ugye még nagyon sokáig fogunk így utazni?

A Tündér nagyobb sebességre váltott. Csak úgy hasították a levegőt.

– Ameddig csak akarod.